

Весткі й Паведамленьні

інфармацыйны бюлетэнь Згуртаваньня “ПАГОНЯ”

Viestki j Paviedamlenni

Сусьветнае сеціва: e-krama.com, pahonia.com

Электронны адрас: viestki@mail.com

✉ P. O. Box 3225, Farmingdale, NY 11735

№ 11 (585)

Лістапад 2014 г.

Кастрычніцкі сход Згуртаваньня “Пагоня” і прэзэнтацыя альманаху “Беларус” за 2014 год

У суботу 25 кастрычніка адбылася прэзэнтацыя альманаху “Беларус” за 2014 год, якая была праведзена на чарговым кастрычніцкім, сходзе Беларуска-Амэрыканскага Згуртаваньня “Пагоня”. Прэзэнтацыя была галоўным і фактычна адзіным пунктам парадку дня сходу. На пачатку слова ўзяў старшыня Згуртаваньня Віталь Зайка. Ён прывітаў прысутных і зрабіў некалькі аб’яваў: пра наступны сход 8-га лістапада і пра сьвяткаваньне Дня Герояў у памяць пра ўгодкі Слуцкага Збройнага Чыну 7-га сьнежня.

Затым сп. В. Зайка перадаў слова сп. Сяркуку Сокалаву-Воюшу для выдзеньня прэзэнтацыі альманаху “Беларус”. Слыны паэт і бард, а таксама адзін са сталых аўтараў альманаху павіншаваў прысутных з выхадам ужо васьмага выпуску штогадовіка, які аб’ядноўвае пад адною вокладкаю самых розных аўтараў, усяго 21, з дзевяці краінаў па-за Беларусьсю, якія пішуць па-бела-

руску. Затым вядучы даў слова заснавальніку, рэдактару і выдаўцу альманаху Марату Клакоцкаму, які распавёў пра гісторыю выданьня, пра ягоньня прыныцыпы, патрабаваньні, праблемы. Сп. Клакоцкі адзначыў, што важную ролю ў праекце адыграў сп. Вітаўт Кіпель, старшыня Беларускага Інстытуту Навукі й Мастацтва. Менавіта ён у свой час падтрымаў ідэю выданьня як працяг слаўных традыцыяў папярэднікаў на эміграцыі – літаратурных выданьняў “Конадні”, “Шыпшына”, “Сакавік”.

Альманах ствараўся для таго, каб людзі зь літаратурнымі памкненьнямі мелі магчымасьць рэалізаваць свае творчыя мажлівасьці на чужыне, дзе фактычна не існавала да пары ніякай пляцоўкі для гэтага. Сп. Клакоцкі адзначыў, што ўзровень твораў, дасланых для публікацыі ў альманаху “Беларус”, вельмі розны, але ён стараецца друкаваць амаль усіх аўтараў – а тое, хто больш ці менш таленавіты, хай вырашаюць літаратур-

ныя крытыкі. Дарэчы, альманах штогод прыцягвае усё больш увагі літаратурных крытыкаў у Беларусі. Прамоўца таксама распавёў пра некаторыя пытаньні, звязаныя з выданьнем і распаўсюджаньнем альманаху.

Затым вядучы прадстаўляў па чарзе прысутных аўтараў альманаху, падкрэсьліўшы, што парадак выступаў – па альфабэце, а не па нейкіх іншых крытэрах ці заслугах, так, як аўтары прадстаўлены на старонках выданьня.

Першым выступіў сп. Віталь Зайка, прачытаўшы пераклады верша амэрыканскага паэта-мадэрніста Э. Э. Камінса “Падзякаваньне 1956” і верша “Колеры нацыі” польскай лірычнай паэтки Марыі Паўлікоўскай-Яснаржэўскай, а затым і ўласны свой верш “Народ”, надрукаваны ў альманаху.

Затым сп. Сокалаў-Воюш прадэклямаваў урыўкі зь вершаў наступнай аўтаркі, паэтки Марыны Кражовай – па

Заканчэньне на бачыне 2

Сход і прэзэнтацыя

Заканчэньне з бачыны 1

гармоніі й мілагучнасьці яны лёгка маглі б быць прынятыя за ўзоры зь беларускай клясыкі. Марына прыгожа прачытала

Марына Кражова

свой верш “Жадаю быць такой жа каляровай...” а потым, на просьбу прысутных, коротка распавяла пра сябе.

Затым слова атрымаў Уладыку Юры (Рыжы), архіяпіскап Беларускай Аўтакефальнай Праваслаўнай (Народнай) Царквы, які таксама зьяўляецца аўтарам альманаху “Беларус”. Уладыка Юры рас-

Уладыка Юры

павёў пра гісторыю напісаньня твору “Залаты пярсьцедак”, а затым спыніўся на сваёй душпастырскай дзейнасьці, коротка распавёў пра візыт да парафіянаў БАП(Н)Ц у Аргентыну.

Пасьля пра сябе і сваю творчасць распавёў і вядучы Сяргук Сокалаў-Воюш, які ў гэтым нумары альманаху зьмясьціў пераклады з расейскіх пісьменьнікаў Тэфі, Сашы Чорнага й Зошчанкі. Ён зьвярнуў увагу на тое, што ў сёлетнім альманаху, як і ў многіх папярэдніх, друкаваліся ажно чатыры прадстаўнікі Палаччыны – Алег Мінкін, Іна Снарская, Якуб Лапатка і ён сам.

Потым быў зроблены перапынак на каву, і пасьля яго перад прысутнымі выступіла сп-ня Валянціна Якімовіч, сакратар Згуртаваньня “Пагоня” і аўтарка альманаху. Яна распавяла пра напісаньне свайго цыклю эсэяў “Лілея, або Маё юнацтва” і прачытала прыгожы лірычны ўрываек зь яго. Затым яна распавяла пра Анатоля Сыса, выбітнага паэта, чый дзень народзінаў выпаае на кастрычнік, і прачытала некалькі ягоных вершаў, у тым ліку славыты “Маналёг Апанаса Філіповіча” “У гэтай краіне ня маю я долі...”. Сп-ня Якімовіч згадала, што на бягучы месяц выпадае таксама дзень народзінаў вядучага прэзэнтацыі сп. Сокалава-Воюша, і пад воплескі прысутных падаравала яму сваю карціну “Валошкі”.

Перад прысутнымі выступіла таксама шматгадовая карэктарка альманаху сп-ня Алена Высоцкая. Яна падзялілася цікавымі ўражаньнямі і распавяла пра сваю працу, творчасць аўтараў і пра ўвесь праект.

В. Якімовіч віншуе С. Сокалава-Воюша

Рэдактар альманаху сп. М. Клакоцкі запрасіў усіх, хто адчувае схільнасьць да літаратурнай творчасці, дасылаць свае творы ў наступны выпуск. Уладыка Юры запачаткаваў выдавецкі фонд наступнага нумару штогадовіка, зрабіўшы немалое грашовае ахвяраваньне.

Прысутныя, якіх, дарэчы, на сёлетняй прэзэнтацыі было значна больш, чым летась, з цікавасьцю й воплескамі сустракалі выступы аўтараў і стваральнікаў альманаху.

Пасьля афіцыйнай часткі было прыняцьцё з пачастункамі, на якім прысутныя маглі бліжэй пазнаёміцца са стваральнікамі й аўтарамі альманаху, узяць у іх аўтографы, задаць пытаньні і атрымаць на іх адказы.

Віталь ЗАЙКА

А. Высоцкая, С. Сокалаў-Воюш, М. Клакоцкі

Прэмія імя Аляксандра й Марыі Стагановічаў за кнігу ў галіне непрыдуманай літаратуры (non-fiction)

У сучаснай Беларусі існуе патрэба падтрымкі і развіцця непрыдуманай літаратуры, яе аўтараў і выдавецкага працэсу. Для спрыяння вырашэнню гэтых задач засноўваецца Прэмія імя Аляксандра й Марыі Стагановічаў.

У 2011 г. у выдавецтве “Лімарыус” была запачаткаваная кніжная сэрія “Беларуская мэмуарная бібліятэка”, галоўная ідэя якой – публікацыя ўспамінаў беларусаў і пра Беларусь, што зьяўляюцца адным з жанраў непрыдуманай літаратуры. Першай кнігай, якая пабачыла сьвет у гэтай сэрыі, сталі “Успаміны пасла” эмігранта Аляксандра Стагановіча (1890—1988). У хуткім часе была апублікаваная й кніга ягонай жонкі Марыі Стагановіч (1898—1995) “Мае ўспаміны”. У 2015 г. спаўняецца 125 гадоў ад нараджэньня Аляксандра Стагановіча і 20 гадоў ад сьмерці Марыі. Іхняя дачка, вядомая мастачка, што жыве ў Нью-Ёрку, Тамара Стагановіч-Кольба, жадаючы ўшанаваць памяць пра бацькоў і падтрымаць непрыдуманую літаратуру, вырашыла заснаваць прэмію іхняга імя за кнігу ў гэтай галіне.

Прэмія мае быць уручаная ў 2015 г. за кнігі, надрукаваныя ў Беларусі на беларускай мове ў пэрыяд 2011—2014 гг.

Партнёрамі ў арганізацыі конкурсу і ўручэньні прэміі выступаюць: Беларускі Інстытут Навукі й Мастацтва, ГА “Саюз беларускіх пісьменьнікаў”, МГА “Згуртаваньне беларусаў сьвету “Бацькаўшчына”, выдавецтва “Лімарыус”.

На прэмію могуць быць вылучаныя кнігі, напісаныя ў галіне непрыдуманай літаратуры наступных жанраў:

- мэмуары, успаміны, дзёньнікі, эпістальная спадчына (ня толькі ўласныя, але й публікацыі чужых);
- біяграфіі;
- травэлёгі (падарожныя нататкі);
- дакумэнтальная проза.

Трох пераможцаў конкурсу вызначыць кампэтэнтнае журы ў складзе:

- старшыня сэкцыі непрыдуманай літаратуры ў Саюзе беларускіх пісьменьнікаў, сябра Ўправы ЗБС “Бацькаў-

шчына”, галоўны рэдактар альманаху “Запісы БІНІМ”, кандыдат гістарычных навук Натальля Гардзіенка;

- сябра Ўправы ЗБС “Бацькаўшчына”, загадчык аддзелу старадрукаў і рэдкіх выданьняў Прэзідэнцкай бібліятэкі Рэспублікі Беларусь Валер Герасімаў;

- сябра Саюзу беларускіх пісьменьнікаў, кандыдат філялягічных навук Віктар Жыбуль;

- дырэктар Беларускага дзяржаўнага архіву-музэю літаратуры й мастацтва Ганна Запартыка

- літаратуразнаўца, сябра Беларускага ПЭН-цэнтру, старшы навуковы супрацоўнік Цэнтру дасьледаваньняў беларускай культуры, мовы й літаратуры НАНБ, кандыдат філялягічных навук Ганна Кісьліцына;

- літаратуразнаўца, сябра Беларускага ПЭН-цэнтру, супрацоўнік рэдакцыі часопісу “Малодосьць” Ціхан Чарнякевіч;

- дырэктар выдавецтва “Лімарыус” Марына Шыбко.

Агульны памер прэміі будзе падзелены паміж трыма пераможцамі, кожны зь якіх атрымае таксама дыплём і памятны мэдаль.

Правам намінаваньня на прэмію імя Аляксандра й Марыі Стагановічаў валодаюць як аўтары ці выдаўцы, так і члены журы конкурсу.

Пры вылучэньні кнігі на прэмію трэба да **19 студзеня 2015 г.** перадаць у аргкамітэт папярковы і/ці электронны варыянт тэксту. Папярковыя выданьні трэба прадстаўляць у Саюз беларускіх пісьменьнікаў па адрасе:

**вул. Кузьмы Чорнага, 31–906
220012, Мінск**

Электронныя вэрсіі выданьняў можна дасылаць на адрас: sbp@lit-bel.org. Пры перадачы ці дасыльцы кніг на прэмію трэба рабіць адмысловую пазнаку “**Прэмія А. і М. Стагановічаў**”.

Тэлефон для даведак: **8 (017) 200-80-91**.

Імёны пераможцаў будуць абвешчаны ў красавіку 2015 г.

Аргкамітэт

Падтрымайце выданьне альманаху “Беларус”!

Апошні нумар літаратурна-мастацкага штогадовіка можна замовіць на сайце e-krama.com. Аплата праз сыстэму PayPal, крэдытнаю ці банкаўскаю карткаю, дасылка па ўсім сьвеце. Кошт аднаго асобніка з дасылкаю ў ЗША **15** дал., у Канаду, Вялікабрытанію і Францыю **18** дал., ва ўсе іншыя краіны сьвету **20** дал.

На сайце таксама можна зрабіць ахвяраваньне на выданьне наступнага нумару альманаха. Імёны ахвярадаўцаў будуць пададзеныя ва ўступным артыкуле, і ўсе яны атрымаюць новы нумар аднымі з найпершых адразу пасля ягонага выхаду ў сьвет.

Замовы таксама можна дасылаць поштаю на адрас:

**Marat Klakotski
P. O. Box 3225
Farmingdale, NY 11735**

Чэкі ці грашовыя пераказы выпісвайце на імя выдаўца **Marat Klakotski**.

"Галгатня пра Зышыа"

Талеры за далеры, даляры за талеры

Не разумею, чаму беларускай нацыянальнай валютай лічыцца беларускі рубель. Бо ж сапраўдная нацыянальная валюта тая, да якой людзі ставяцца з павагай, трымаюць у ёй свае ашчаджанні, аддаюць ёй перавагу над іншымі і маюць да яе патрыятычна-сантымэнтальнае стаўленьне. А па ўсіх гэтых параметрах беларуская нацыянальная валюта – гэта даляр.

На пачатку 90-х мой бацька купляў і прадаваў амэрыканскія даляры і нямецкія маркі, за што мне тады ў школе прыпала ганаровае званьне „сына спэкулянта”. Хоць стаўленьне савецкіх людзей да грошай фармальна было ўсё яшчэ пагардлівае, але менавіта ў той час умацоўвалася народная павага да зялёнай “капусты”. Сёньня нават пэнсыянэры трымаюць у шаркпэтках даляры, людзі б’юцца за іх у чарзе да абменьнікаў у час найгоршых крызісаў, баксы сустракаюць з усмешкай на запраўках Беларуснафты, якія дарэчы таксама зялёныя. Калі б нашым людзям даць волю і не абмяжоўваць адміністрацыйнымі перашкодамі, то беларусы куплялі б за даляры хлеб, масла і малако. Нягледзячы на вялізарную перавагу эўра над далярам у блізкіх нам краінах Эўропы, беларусы ня здраджлі і захавалі вернасць менавіта апошняму. А можа яны неяк даведаліся, што немцы, адзіныя карыстальнікі эўра, сваёй нацыянальнай валюты ня зьнішчылі, а акуратна адклалі марку у сэйф, на чорны дзень?

А я дык энтузіязму сваіх супляменьнікаў да даляра не падзяляю. Па-першае, прэзыдэнты на банкнотах гэта, па-

мойму, залішне. Каралі і розныя гістарычныя будыніны яшчэ так сабе, а вось прэзыдэнты, ну ні ў якія вароты. Тут можна было б прывесці шмат якіх довады, але чыста з эстэтычнага меркаваньня – зайчыкі, вавёрачкі і лісічкі нашмат мілей. Без іроніі. Па-другое, даляры з шэра-зеленаватых пераўтвараюцца на ўсё больш жоўта-ружова-каляровыя, што ня толькі пя-

рэчыць эстэтыцы арыгіналу, але перашкаджае ў гандлёвых адносінах у Беларусі. Нядаўна вясковая жанчына, прадавачка валёнак, адмовілася прымаць у мяне новую стодаляравую купюру з яскравымі забеспячэньнямі. Last but not least, і даляр ужо не даляр. Зь няспынным ростам замежнага доўгу, велічыню якога зафіксаваць проста немагчыма (лепш зазірнуць сюды: www.usdebtclock.org), а таксама з чарговымі дадрукоўваньнямі валюты, даляр усё драбнее і драбнее.

Прыходзіцца хвалявацца, каб наш стары добры беларускі даляр у выніку зусім не захірэў.

Віталь ВОРАНАЎ

Уплаты ў Згуртаваньне Нёёààè³ é àbàÿðàààì ùì³:

В. Блоцкі60
В. Вікторчык60
С. Волкаў60
Д. Гарбач60
Т. Мароз60
В. Недагрэнка60
М. Самусь60
А. Цяценькін60

Усім шчыры дзякуй!

Паважаны **А. Петрусевіч**, калі ласка, паведаміце рэдакцыі ваш дакладны паштовы адрас.

Уплаты ў аддзел шліце на адрас:
P. O. Box 572
New York, NY 10113
Чэкі выпісвайце на імя
Viktar Yedzinovich.

Наступны сход

Беларуска-Амэрыканскага
Згуртаваньня "ПАГОНЯ"

адбудзецца ў суботу **8 лістапада**
2014 году на Мангэтане па адрасу:

Seafarers and International House
123 East 15th Street
New York, NY 10003.

Дарэйд цягнікамі падземкі **L, N, Q, R, W, 4, 5, 6** да прыпынка **Union Square**. Будынак знаходзіцца адзін блёк на ўсход ад **Union Square** па **15-й вуліцы** на скрыжаваньні з **Irving Place**.

Заля на другім паверсе.
Пачатак: **а 6:00-й** вечара.

Аб месцы і часе правядзеньня сходаў ды іншых імпрэзаў, ладжаных арганізацыяй, можна даведацца, наведаўшы ў інтэрнэце ўэбстаронку **pahonia.com**

Ахвяравалі на выданьне бюлетэна Весткі й Паведамленьні :

В. Бітус30
В. Вікторчык30
С. Волкаў30
Д. Гарбач30
А. Кавальчук30
Т. Мароз30
В. Недагрэнка30
М. Самусь30
А. Цяценькін30

Шчыры дзякуй!

Падпісацца на бюлетэнь могуць усе зацікаўленыя даслаўшы аплату гадавой падпіскі (**\$30**) на адрас:

Marat Klakotski
P. O. Box 3225
Farmingdale, NY 11735

Чэкі з адзнакаю "Весткі" выпісвайце на імя скарбніка Згуртаваньня "Пагоня" **Viktar Yedzinovich.**